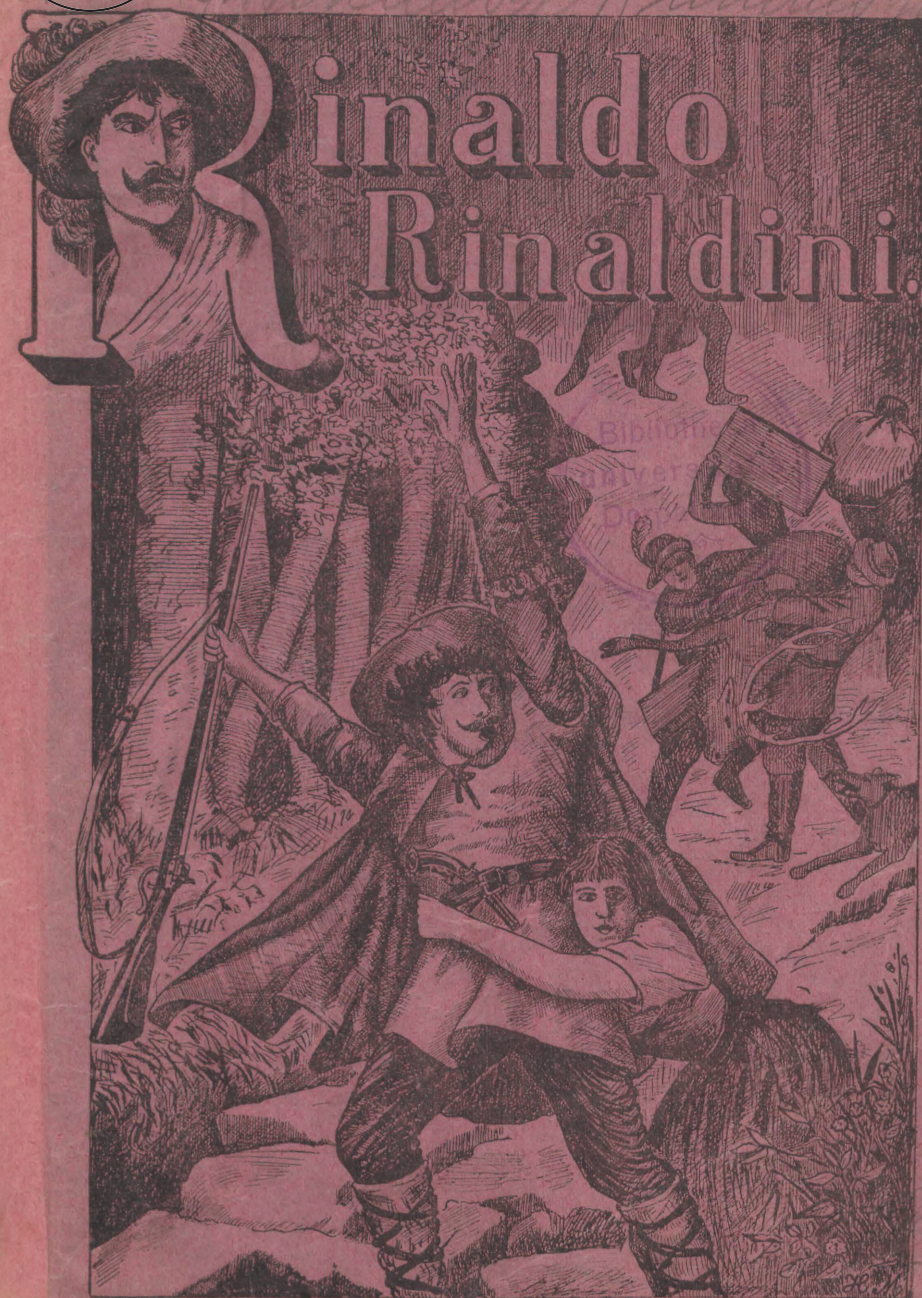
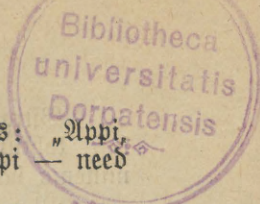

Sind 12 fop.

meistri emand Trinken, kes heleda healega kirjendas: „Appi, appi, meid tahetakse ära tappa, inimesed, tulge appi — need inimesed peavad olema hulluks läinud!”

Seal kadus korraka meistri emanda nagu afna pealt, kuna kohtunik Geronio sealt alla vaatas ja hüüdis: „Siin ei ole kedagi inimest leida, herra bürgermeister!”

„Tema peab seal olema, otsegi aga — ma võin jelle peale kas wanduda, et see võllaroog seal üleval on!” hüüdis väike mees, kes bürgermeisteri kõrval seisis. „Ma olen teda oma filmadega näinud — tema on üleval — kõik kolm peavad seal üleval olema — mina —”

Korraka võttis üks tugev käsi väikse kirjutaja kraest finni, tõstis teda hõlpuks ülesse ja paistis kaugele inimeste murru hulka ja hüüdis: „See tema on — ma tunnen teda — see kelm tahab ennast jelle läbi ära peasta — võtke teda finni — pidage — tema on Rinaldo — see häbemata rõõvel!”

Esimesel filmapilgul kohmetasid inimesed seda nähes ära. Kui väike mees sealt aga kähu ülesse kargas ja bürgermeisteri juure tagasi tahtis jooksta, kargasid mehed tema kallale ja hakkasid teda rusikate ja jala kandadega taguma. Ja enne kui bürgermeister sinna jõudis, ähkis väike mees veriselt vihase meeste jalge all.

Rinaldo oli see, kes jelle väikse mehele seda jaatust oli valmistanud.

Ta ise aga seisis rahulikult rätsepa utse kõrvas ja silmitseis rahulikult vihast inimeste kogu.

Korraka nägi ta oma hobusid seal lähedal seisma.

Rärme sammudega tungis ta inimeste murrust läbi.

„Tema on jurnud!” kuulis ta jelfilmapilgul bürgermeisterit ütleva. „Inimesed, mis olete teie teinud! see mees ise oligi see, kes mulle rõõvlite siin olemist teadustas!”

„Tema on see rõõvli pealik ise!” hüüdis üks heal.

Bürgermeister seisis nõuta oma koha peal.

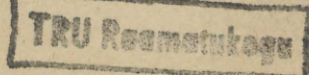
„Herra bürgermeister, mina olin see, kes seda väikest meest rahva murru hulka viskas. See oli temale paras, tema on üks vilets narkael. Laske jurnud kõrvale muretseda ja tulge minuga paar sammu kõrvale, mul on Teile midagi tähtsat ütelda. Kutsuge kohtunik Geroniot omaga ühes, et ta tema seda kuulda saab!”

„Kes Teile olete? mina ei tunne Teid mitte!”

„Võib küll olla; aga kohtunik tunneb mind juba — tulge aga minuga ühes!”

Rinaldo Rinaldini

10

Bürgermeister andis käsku jurnuteha sealt ära koristada, lasi kohtuniku sinna kutsuda, kellega nad sealt nüüd seltsis minema hakkasivad.

Rinaldo wiis mõlemad herrad sinna poole, kus Lodo-wiko ja Alwonso hobustega seisiswad. See peal aga ütles ta mõlemate herradele: „See wäike mees oli Koreo linna kirjutaja, kes waeßid sõdatiisi rööwlite pähe wangi pani ja õigeid rööwleid oma teed lasi minna. Tema seisis rööwlitega ju muidugi ühenduses, sest jellest jaadik kadus ta sealt jäljetumaks ära. Sellest on wäga juur kahju, et wiiane rahwas teda ära surmas. Teie oleks tema käest weel mõndagi asja mõinud järele uurida. Seft et Rinaldo praegu Teie linnas wiibib, jeda usun, arwan ja tean ma wäga kindlaste —“

„Kuidas, mis, Teie teate jeda?“

„Wäga selgeste, minu herra!“ hüüdis Rinaldo naerdes, sest et nad praegu rööwlite hobuste juure oliwad jõudnud. „Mina ise olen rööwlipealik Rinaldo Rinaldini!“

Mehed wahtisivad kohmetanud ehmatusega wõera otja.

Rinaldo aga kargas wälgu kiirusel oma hobuse selga ja hüüdis tagajärele wahtijatele ametnikkudele pillkawa naeruga.

„Püsirohtu ei ole teie aga mitte leidnud, herra bürgermeister, kuna Teie ilmaüllita inimeste korterisje õõ ajal tungite ja neid magamast ülesje ehmatate, et nende juurest rööwleid ja mõrtsukaid otsida, kuna Teie nendega ise wõerastemajas fõöte ja joote. — Nii rumalaks ei oleks ma Teid ometegi mitte pidanud. Ma teadsin, et see wäike mehikene meid taga-ajas, jellepäraß lasin ma teda wale jälgede peale wedada. Teie peate waeße rätsepale jeda ülekohut katsuma ära tajuda.

Nüüd on mul weel auu Teid Teie timuka ameti eest tänada, et Teie minu äraandjale olete aitanud kätte tajuda. Elage hästi ja olge jelleks tulewikus targem ja ettemaatlikum!“

Väinud oliwad need kolm julget meest, kuna mõlemad petetud mehed weel ikka kohmetuse ja ehmatusega neid tagajärel silmitsejivad ehk nad küll juba ammugi nende filmist õõ pimeduse fissje oliwad kadunud.

„Wait olemine ja juupidamine, Geronio, Jumala päraß, see on siin see kõige parem asi!“ ütles bürgermeister wiimaks pahase pomisemisega.

„Teil on õigus, meie peame jelle juures wait olema ja juud pidama!“ ütles kohtunik.

„Aga see rätsep?“

„Minge kohe ülesse ja ütlege temale, et ta rahule peab jääma, mille eest ta auutaju saab!”

Kohtuni läks jedamaid ülesse, Minto juure ja palus jeda lugu andeks, sest et jee ühe wale arwamise läbi olla jündinud.

Wõerastemaja peremees imetles jelle üle kangeste, et tema auujad mõderad sealt nii häfiste ära oliwad jõitnud. Need rikkalikult maffetud kuldtükid, mida ta nende tuast, laua pealt, eest leidis, rahustasiwad teda aga peagi.

Kolmeteistkümmes peatükk.

Lühikene protsess.

„Pealik, mina aina usun ja arwan jeda kaunis kindlaste, et ja ärawõitmata ja kättejaamata oled,” ütles Lodowiko Rinaldole, kui nad läbi böd koju poole ratfutasiwad. „Sest kui neil wähegi julgust jüdametes oleks olnud, siis wingerdaksime meie küll praegu niiskes wangi keldris!”

„Jah, minu sõber, just jelle jees seisabki fogu jee kunst: inimesi peab järsku kofuma ja araks tegema,” ütles Rinaldo naerdes. „See peab aga häfiste ja filmapilkmel jündima, siis wõib alati wõidu peale julge ja kindel olla!”

Wait olles jõitsiwad nad edasi.

„Kas meie nüüd oma laagrisse jõidame, wõi on sul weel mõnda muud talitust ees?” küsis wiimaks Lodowiko.

„Meie laager on siit weel nii kangel, et meie sinna enam böse ei jõua, jellepärast otsime jündjat bö laagrit ja lähme alles homme õhtuks koju.”

„Mina ei tea jeda mitte, kust jee tuleb, pealik, et minu

mõtted ifka meie kodulaagri peale käiwad, just kui jänniks
jeal midagi loomu wastalisi!"

"Seda just soovikingi ma! meie jõuame selleks homme
õhtuks aegjaste küll sinna tagasi!"

Lodowiko aga raputas iseenejes pomisedes pead: "Üks
imelik mees on ta!"

Nad sõitsiwad weel tüki maad edasi ja pööraiwad siis
sammud sügawama metsa sisse, kus nad peagi ühe sündja
paiga puhkamiseks leidiswad.

Puud ei olnud jellel kohal mitte wäga kõrged, nii et
nad selgesti tähtega taewaast oma pea kohal wõisiwad filmata.
Peagi tõusis ka kuu ülesse taewa wõlwile ja muutis kõik ro-
helised puude lehed ja pehmet sammalt roheline-hõbekarwali-
jeks kollaseks, mille keskel Rinaldo oma jeltimeestega lamas.

Allwõnjo lamas sealt wähe eemal ja magas juba oma
õiglase töö und kuna Rinaldo ja Lodowiko üheteisega taja-
koste jutu wõitsiwad, kus pealiskemale jälle misit uut ette-
wõtet awaldas.

Lodowiko wõis jeda kuuldes aga waewalt oma walju
naeru tagasi hoida, kuna ta pomises: "Ma ei saa sellest aru,
kudas ja jähärduste mõtete peale wõib tulla!"

"See saab jälle uut nalja tegema!" naeris Rinaldo.
"Alga kuule, Lodowiko, nii kui ma jeda märkan, ei näita ka sul
täna und olema ja nii kaua, kui kuu meie filmi paistab, ei
saa ka meie magamisest midagi wälja tulema; kuidas oleks
lugu, kui sa oma minewiku mulle nüüd jutustaksid? Kuupais-
tel on jähärdustel jutustamistel hoopis teine wägi ühe pealt-
kuulaja kohta, kui heledal päikese paistel."

Lodowiko meel muutis tuskajeks, kuna ta oma ette tui-
malt maha filmitses.

Siis ütles ta juttu alustades: "Pealiskem, minu jutt ei
tarwita miski nõidusliku kuu walget ega imede walgustust,
et jeda põnewikits muuta. Minu lugu saab selleks juba üle-
liigagi mõjuma, et südan ja meelt murda ja jeda põnewaks
teha. Noh, et ma sulle jeda korraks olen lubanud, milleks
ma ka ise mõtlen, et jee parem on, kui jee meie wahel kõik
selgusele saab, milleks siis ka sulle oma kurba jaatust tahan
jutustada, et sulle oma südamet saladust ilmutada.

Minu olen markii Genaka ainumas poeg. Mina sündi-
sin oma isa loosis Neapeli lähedal, kus ma ka ülesse sain
kaswatud. Kui ma weel alles, umbes kaheteistkümnene aastane

poisikene olin, aime meie oma lähedale ühe naabri, nimega krahw von Serano.

Selle krahwiga sai minu isa kõige juuremaks sõpradeks; nii ka mina tema piltilusa tütre komptesse Veronika Serano'ga.

Krahw oli lest, aga ütle mata rüas, kuna ta oma tütrat ebajumalikult näis armastama.

Minu isa oli krahwist ütle mata sisse mõtetud, kuna mina temast jeda kõigewähemadki lugu ei pidanud.

Kui ma weel alles poisikene olin, siis kartsin ma teda otse, ja kui ma juureks sain ja oma õpereisult tagasi tulin, siis waatasin ma usmataalt tema peale. Ma katsusin oma tundmuši aga maha suruda, sest — ma armastasin Veronikat.“

Siin jäi Lodowiko oma jutustamisega pisut peatama, kuna ta käe südame wastu jurus, kuna raske ohtamine tema rinnust kuuldawale tuli. Rinaldo kuulas jeda põnewalt pealt.

See jutustas Lodowiko edasi: „See oli üks kallis rõõmu aeg, meie wastastikune armastuse kestus, kunni meie laulatamiseni, mis see kõige armsam ja kallim päew minu elus oli, ehk mind küll üks minu äia-papa ütle mine hirmus rahutumaks tegi. Sel ajal ei teadnud ega mõistnud ma jeda aimatagi, mis see hirmus inimene jelle ga oli mõtelnud ütelda; pärast sai see mulle aga hirmus selgeks. Oh, minu meel kippus jelle juures üksna jega teks minema, kui ma jelle hirmsa kurju peale aga iganes mõtlen!“

„Kui see sind nii wäga rahutumaks teeb, Lodowiko, siis jätta parem järele!“ ütles Rinaldo pool isjistades.

„Ei, ei, waid just nüüd pean ma jeda kõik oma südame pealt väljapuiustama. Sina oled minu meelest see ainumais inimene siin maailmas, kes jeda kuulda peab jaama, kuidas minu wiimne lugu jelle ga läks“ ütles ta uueste edasi kõneledes. „Kui Veronika isa, meie käed õnnistades ühte oli pannud, ütles ta, ennast minu isa poole pöörates: „Näed sa markii, üht paari, just kui ühes wormis walatud! Need lapjed peawad õnnelikuks jaama, kui see mõistuse sõna õige on, sest et nad nii üheteise jarnatjed näitawad olema, kui üks muna, teise kõrwas“

See pidi wist küll üks südame lik naer olema, mis see mees jelle juures naeris: minu südamest aga käis see kui põrgulik hirmutamine läbi, nii et mu põlwed tahtmata wärjema hakkajiwad.

„Ja, jah,“ wastas minu isa, „ka minul on kord jähärdune isalik rõõm olnud. Kui minu waene ja õnnetu Klarissa

weel alles elaks, siis peaks ta jellefama wanaduses olema, kui praegu Veronika on!"

"Kuidas, kas sul siis ka üks tütar on olnud?" küsis krahw Serano.

"Ja, ja, minu sõber, omaks kõige suuremaks elu kurwas-tujeks on mul ka üks tütar olnud. Ta sai meist, hädaste mõned nädalad wana — ära warastatud —"

"Arwarastatud? ja sa ei ole temast enam jälgigi ülesje-leidnud?" küsis krahw.

"Ei, miskidki!" wastas minu isa kurwalt. "See hirmus sündmus murdis minu abikaasa südame; ta suri aasta pärast ja jättis mind minu pojaga siia maailma, kes mõned kuud üle aasta wana oli."

Ma jäin oma isa jutustamist kuuldes, kurwaks ja kui ta lõpetas rääkimast, hüüdsin ma ärdalt:

"Aga, isa, jellest ei ole ma weel sõnagi kuulnud!"

"Ei, minu poeg! mitspärast pidin ma ka sulle seda kurwa sündmusest awaldama?"

"Jaa, ma oleks teda kas wiimse maailma otjast katfunud. ülesse otjida!" hüüdsin ma kurwa waimustusega.

"Ja ei mitte leidnud — kuna sa selle üle wiimaks ise-meelsuse sisse oleksid langenud. Nüüd aga, minu poeg, kus sa oma Veronika omale koju wiid, oleksin ma seda sulle juba isegi ütleni jaanud."

"Ma tahan teda katjuda ülesse otjida!" hüüdsin ma.

"Ja, sina, minu armas Lodowiko, jaad mind omaga kaasa wõtma!" jostistas minu pruut mulle õrnalt kõrwa sisse.

"Mina lubasin seda. Nädalad kunni meie laulatamiseni —"

"Mis laulatamiseni?" ütles Rinaldo wahela.

"Jah!" wastas Lodowiko. "Nädalad kunni meie laula-tamiseni lendasiwad ruttu mööda, kuna ma aga ühte hirmust jala ainduse tundmusest omas südames tundsin, kui ma oma armisa kallitse kõrwas ehk lähedal wiibisin, ilma, et ma isegi elle põhjust oleksin wõinud seletada."

"Hirmus!" pomises Rinaldo.

"Ainad sa ehk juba, pealil, mähärdune kuratlik kurjus mind trehwas?" küsis Lodowiko.

"Ei, ei, waid kõnele aga edasi!" ütles Rinaldo hige otja eest pühkides.

"Meie laulatamise ja pulma päew oli kätte jõudnud." ütles Lodowiko. "Veronika oli ütlemata ilus, ilus kui üks ngel. Oh, kui ma teda nii ütlemata wäga ei oleks armasta-

nud, kes teab ehk oleks jee õnnetus siis tulemata jäänud! Ka sel päeval ei võinud ma ühest jalatükist kartuse piinast lahti saada. Ma astusin värisedes losji kabelisse ja piiba altari ette. — See oli müüd jündinud — meie olime mees ja naine.

Müüd oli minu kartus korraga kadunud. Ma olin üliõnnelik, kuna minu äiapapa nalsakas tuju mind veel õnnelikumaks aitas teha, nii et meie pulmad väga rõõmsalt mööda jaatime. Meie pidime tema losjis mõned nädalad mööda jaatma; siis oma pulma reiji peale minema. Õnneliku armastuse meres ujudes, jõitsin mina vastu õhtut oma noore abikaajaga oma äia losji, kes meid siina jaatma tuli.

Et meil mõlemil, minul ja minu abikaajal, üheteisega alati tegemist oli, ei pannud meie krahwi isemeelelist wait olemist fugugi tähele. Alles pärast mäletasin ma neid kuratlikult jäatendamaid filmi sel korral olema näinud, mis mind igal pool taga luurasiwad.

Dõ oli mööda jõudnud.

"Lodowiko, räägid ja tött?" hüüdis Rinaldo koshudes.

"Sumala juures, pealik, jeda hirmust tött!" wastas Lodowiko, kelle jurnufarwaliseks kahwatanud nägu kuu poole oli pöördud.

"Sealt ülewalt walgustas ka hele kuu walgus sel hirmjal õõl meie magamise kambert. Tema wõib jelle hirmja patu juures minu tunnistaja olla. — Do, o — minu pea ahwardab jelle peale mõeldes, lõhkeda, kui ma aga iganes mõtlen!"

"See paneb ju wägise inimest nõdrameelseks minema!" hüüdis Rinaldo.

"Äsna õige, pealik!" hakkas Lodowiko häfiste, wõikalt naerma. — "Sellest jai ka nõdrameelus. Aga — mis pidin ma ütleva, ma olen sellega ju alles poole peal! — Jkka edasi! ma ütlesin juba korrats, et õõ möödas oli ja ma astusin oma häbeliku abikaajaga krahwi hommikuise eine laua tuppä. Meie hakkasime mõlemad, krahwi peale korrats filmi liües, kõigest kehast wärisema; nii kuratlik oli tema waade ja nägu.

"Dled ja haige, isakene!" hüüdis Veronika ja ruttas oma isa juure.

"Gi, ei, lapsed, waid aga sandiste maganud, jett et ma eile nii wäga erutatud olin, magama heites!" hüüdis ta ja katjus wägise naeratada.

Meie istusime eine lauda.

Krahw jõi mõned head klaasid langet weini ära.

"Ma pean minema, pisut rohtu võtma!" ütles ta ennast meie poole wabandades ja läks sealt ära.

Meie tujane meel läks peagi jälle mööda, nii et meie taunis lustiliseks saime.

Peagi aga tuli krahw meie juure jälle tagasi ja kutsus meid enesega losji puiestikku jalutama.

Meie võtsime tema lahtet soowi kuulda, jutustasime üheteisega sõbralikult ja jõudsime sel wiisil wiimaks ühe toredea lustmaja juure, kust ütle mata ilus oli wälja mere peale ja üle Neapeli linna waadata.

Meie astusime lusthoonesse.

"Do, oo," ütles korraga krahw, "kahju, et ma oma pitkafilma tuppä olen unustanud; õhk on täna ütle mata puhas ja selge, mille tõttu meie täna toredat waatepilti võime näha!"

"Ma toon jelle ära isakene!" ütles Beronika.

"Ei, ei, ma võin ju ise jelle järele minna!"

"Ei mitte, waid teie jäete mõlemad siia, kuna mina pitkafilma järele lähen!" hüüdis ma wähele rääkides. —

"Minu Zumal, see näitab hoopis võimata ja otse usumata olema!" hängas Lodowiko õhates, kuna juured filmaweepeisarak tema habemes palefid mööda alla weeresiwad.

Rinaldo wärijes üsna ärrituse pärast.

Ta sai aga waewalt ütelda: "Jutusta kunni lõpetuseni, Lodowiko!"

"Krahw kirjeldas mulle kohta, kus pikkfilm pidi seisma ja ma läksin sealt minema!" ütles Lodowiko edasi rääkides.

"Küll ma sinu naesega see aeg lõbustan!" hüüdis krahw mulle naerdes järele.

Jäällegi käisiwad need sõnad mul läbi jiidame.

Juba tahtsin ma oma jiidame sunnil ümberpöörata. — Ma waatasin tagasi!"

"Noh, mine ists, mehelene, mine, mine!" nõutas Beronika mulle naerdes pead. — Mina läksin! — Beronika jäi oma isaga lusthoonesse.

Ma otsin ja otsin; aga pikkfilm ma tähendatud kohta pealt ei leidnud. Wiimaks aga mõttis minust jälle lange kartus ja jiidame ahastus maad. Ma tormasin kui meelestu lusthoone juure tagasi.

Üks oli kinni. Minu äraminekul oli see aga lahti jäänud.

Ma tuisusin ukse juure ja tõmmasin selle lahti — —

Seal — minu mõtled ahwardasiwad jégamisi minna.

Jälelda ehmatusega filmitsefin ma selle inimese fogu peale, kes sohwa peal lamas. —

„Elmatahtmata astusiwad minu jalad lähemale.“

Nüüd — nüüd — oh minu Zumal — pealik — see oli hirmus!“ plahwatas Lodowiko korraga nuukjudes nutma.

Rinaldo ei julgenud enam dieti hingatagi. Tema rinnad oliwad korraga kui finni nõõritud, kuna süda tangesti pekkis.

„Sa pead jeda kõik kuulma, pealik!“ ütles Lodowiko filmi kuuwatades.

„Sohwa peal lamas minu abikaasa — meelemõistujeta ja ühel niisugusel moel, mis miski kaskinõõtlemit enam üle ei jätnud, et see kuratlik mees teda ära ei olnud narrinud. Krahw oli sealt jäljetumaks kadunud. Ma astusin Veronika juure, tõstsin teda püüsti, hüüdsin abi, nutsin ja naersin, lühidalt ööldud, ma olin pool nõõrameelne.“

„Dmetegi wiimaks löõb Veronika omad filmad lahti. Wõeras waade paistab mulle sealt wastu. Ta räägib — aga see on — nõõrameelsus. — Teenrid tulewad jookstes finna.“

„Dooge ühte arsti!“ hüüan ma meeleärakeitlikult.

Seal langeb minu waade korraga laua peale. Kaks kirja seisawad seal. Ma ahmin neid oma kätte. Üks on minule, teine minu isale kirjutud. Ma pistan mõlemad kirjad põue taskusse, wõtan oma nõõrameelse abikaasa kaenla ja ruttan lossi, kus ma teda naisteenrite kätte annan. Mind kihutab üks wägi sealt ära minema. Ma wõtan hobuse tallist ja kihutan jedamaid oma isa lossi.

„Püha Zumal, Lodowiko!“ ksjendab minu isa ehmata-nult, kui ma tuppä tormasin.

„Jä — minu naene — ärateutud — nõõrameelne — see krahw — on üks kurat ise!“ hüüan ma kirja käes hoides ja langesin ise põõrandale.

Siin pidas Lodowiko jälle finni.

„Waene, õnnetu jõber!“ sosistas Rinaldo.

„See kõõgehirmsam seletus alles tuleb, pealik!“ ütles Lodowiko edasi jutustades.

„Kui ma ülesse ärkasin, leidfin ma oma ijat niisamuti meelemõistujeta põõrandal lamama ja lahti tehtud kirja framp-likult omas käes hoidma.“

Pidin ma abi järele hüüdma? Ei, ütles mulle minu mõistus. Ma niisutasin isa otsaesist weega. See aitas, ta ärkas meelemõistujele.

„Lodowiko, põgene — põgene siit ära — jäta mind ükski

— ehk surma mind — mina olen jelles süündlane!" hüüdis minu isa südant lõhestawa healega.

Ma tahmasin kohkudes oma kirja taastust.

Oh et ma jeda ilmaski ei oleks lahti teinud, waid sealt ära oleksin põgenenud!

Ma lugesin sealt: „Markii Gernato poeg, mina maškan jeda kätte. Sinu naine on sinu warastatud öde Klarisja. Mina olen teda auutumaks teinud, nii kui sinu isa minu naist ära on teotanud. Lase jeda lugu oma auutumast isa, omale jutustada. Lorentzio, endine taucher, *) nüüd krahw von Cerano!”

Jällegi ähwardas minu mõistus kaduda. Mina silmitsefin oma isa, ja tema jälle minu otia. Korraga muljusin ma kirja kägarasse ja wiisaksin oma isa jalge ette, ning hüüdsin: „Muretsje Klarisja eest, mind ei saa Teie filmad ilmaski enam nägema!” mis peale ma sealt wälja tormasin. Wida ma teha ehk ette wõtta tahtsin, jeda ei teadnud ma isegi märgata. Ma kargasin hobuse selga ja kihutasin sealt minema.

„Surema, ära surema pead sina!” hüüdis minus üks isemine heal — ja „kättemaksta, kättemaksta!” jälle teisel filmapilgul.

Minu hobune kukkus jurnult maha, ma olin sealt laule eemale sõitnud ja leidfin ennast maantee pealt, ühe metsja lähedal olema. Sinna lohistasin ma ennast ja sinna kukkusin ma siis ka mõistujeta maha. Kuidas ma enesega peale selle waewlesin ja omale sagedaste nuga, omas jurma ahastuses kõri ligi seadfin, ei ole mul sulle sugugi tarwis enam sõnadega kinnitada, pealil. Seft olgu küll, ma sain wiimaks Mario jeltki hulk ja — nüüd olen ma oma jutuga lõpul — seft, mis peale jeda süündis, jeda tead ja juba isegi.”

Nende sõnadega kattis Lodowiko oma nägu kahe käega, ega lausunud tükil ajal sõnagi.

Rinaldo ei julgenud teda jelles mitte ehitada.

Mõne aja pärast ütles Lodowiko edasi rääkides:

„Kas ma jelleaga õigust olen teinud, et ma weel alles elan ja jeda juurt häbi ja süüdame walu pean kannatama?”

„Kas peale jeda ilmaski enam omast isast ega õnnestumast õest midagi kuulda ei ole saanud?” küsis Rinaldo ilma wastust ootamata.

„Üksnes ükskord lugesin ma jeda kord ajalehest, kus jelsest mõistatuse jarnatsest süündnuusest arutatud jai. Uhelgi ini-

*) Taucher — wee all käija.

meisel ei olnud jellest tšelikust tõsidupest jeda kõige vähemadki aimu, Klarisja olla waitjesse meelenõtrusesse langenud ja viibida oma isa juures. Enam ei ole ma jellest midagi kuulda saanud."

"Siis ei tea ja ka oma isa teust midagi selgemalt, mis peale see furat oma hirmust kättemaksmist põhjendas?"

"Ei, ma ei tea jellest muud, kui, mis jelles kirjast seisis," vastas Lodowiko.

"Ma tänan sind sinu juure ujalduste eest, Lodowiko. Uju mind, minu süda on sinu jutustamise juures werd tilkunud. See tegu ei ole enam inimlik, vaid otse furatist enesest wälja mõeldud. Arwad ja jeda kelni weel ära tundma, kui meie teda ülesse peatšime leidma?"

"Ka mitme tuhande hulgašt, peališt, jaakšim ma jeda furatit ära tundma!" hüüdis Lodowiko.

"Wäga hea! kannatušt on jelleks aga tarwis, sõber. Kui see kelm oma nuhtlusi weel mitte kätte ei ole saanud, siis tahan mina teda ülesse otšida! Ja weel midagi, Lodowiko. Kas ja jeda siis tõega usud, et sinu naene Veronika, sinu kadunud õde on?"

Lodowiko kargas ehmatades maašt ülesse ja silmitšes suurte silmadega pealiku otša.

"Ujud ja jeda siis tõega?" ütles Rinaldo oma küsimišt korrates.

"Mul on jelleks põhjust küll, et jeda uskuda!" vastas Rinaldo.

"Seda ei tahaks ma sugugi mitte uskuda."

"Kes sunnib jeda siis sind just uskuma? Kas selle kelmil paljas ütlemine, kes jeda sinu isale kätte tahtis maksta. Kas sul jelleks weel teija tunnistusi on? Kas ja ka ülepea oma isa poeg oled? Ei, Lodowiko, ma ei wõi jeda weel mitte selgeste uskuda, et sinu naene just sinu kadunud õde Klarisja on."

"Peališt, oh misjugušid mõtteid ei ärata ja sellega minu iidames elule! Tahad ja sellega aga üksnes minu südant kergitada, wõi on see sinu tõelik tõšidus?" küšis Lodowiko.

"See on minu täielik tõde. Teie mõlemad olete sellega petetud saanud. Petja tegu aga jäeb maksuaks, milles see inimene üks elus furat iše on. Sinul, Lodowiko, ei ole jellest aga miski süüd."

"Peališt ja annad selle uue lootusega mulle jälle uut elu, mida ja minu siidamesse istutad. Kas mul siis jelleks ka mingit

põhjust on, et ma sinu jutu peale vähegi mõin lootust panna?" ütles Lodowiko rõõmsa erutamisega.

"Ja kuidugi? sest miks pärast oleks see kurati näul inemene sinu waele naesega siis weel nii ülekohтусel moel ümber käinud, kui ta tõega sinu õde oli? Kas see hirmus kättemaksmine siis sellega weel küll ei olnud maskitud, et ta teid kõiki oma teadaandmise läbi õnnetumaks tahtis teha. See metjaline kartis aga Teie järele uurimist, sellepärast tegi ta seda teist ülekohut."

"Pealik, sina oled tõega juurte wainu-annetega. Oh, kui minu wastu õnn weel korraks peaks naerutama, et ta minu silme ette jeda inimest jaadaks!" wastas Lodowiko.

"See mõib väga võimalik olla! meie tahame vähemasti teda taga otsida. See on ütle mata kahju, et sul vähemadki märki sinu õe rõõwimisest ei ole!"

"Oh pealik, mina peaksin selle tõttu oma isa juure tagasi minema!" ütles Lodowiko korraka.

"Jah, ehk palju enam uina!" naeratas Rinaldo.

"Sina, pealik, jeda tahaksid sina teha? see ei lähe aga siiski mitte korda!"

"Koh, selle üle tahame teineford weel parem rääkida," wastas Rinaldo järele mõeldes.

"Aga kuidas tahad ja minu kartuse põhjust sellega kahtlaseks teha?" küsis Lodowiko wähe aja pärast uueste.

"See tuleb minu kahtlasest meelest. See häiline teadus, et sul üks õde on olnud, kes ära olla jaanud warastatud, pani sind jeda juba mõtlema, ilma, et ja jeda isegi oleksid teadnud!" wastas Rinaldo.

"Sa räägid selle kohta nii loomulikult ja nii kindlalt, et sul sellega õigus on."

"Järe selle lootuse ja usu peale kindlaks, kuna see teadus, mida ma sinu isa käest tahan wälja muretseda, sind selles weel enam jaab kinnitama."

"Minu Zumal, pealik, ma näeks, et ma juba praegu Neapelis oleksin, nii põleb see teadajaamine minu hinge peal!" hüüdis Lodowiko waimustawalt.

"Mõin jeda juba isegi arvata; kuna ja aga oma kannatust sellega proowi peale pead panema. Kas ja ka nüüd jeda mõid teada, kuidas seal praegu lugu on? Kas ei mõi sinu naene juba jälle terve olla? ja kui ja jedawiisi tema silma alla astuksid, ehk saaksid ja sellega uut õnnetust ja pahandust walmistama?"

Lodowiko lasi kirmalt pea rinna najale langeda.

"Noh, ära selle peale jälle kohe hakka meelt ära heitma. Sinu jaatus on nüüd ka minu jaatus. Mina tahan selle üle hoolega järele mõelda, küll meie selleks siis ka nõu saame leidma. Nüüd aga jäta need hirmjad mõtted maha; ma mõiks selle eest wõi kas oma pea pandiks panna, et jee kelni sind sellega hirmjaste on petnud."

Hommiku oli käes, kui mõlemad oma juttu jäiwad lõpetanud. Ka Alwonso oli juba üles ärkanud ja nende juure tulnud.

Rinaldo kargas maaft ülesse ja ütles: "Lähme teele, mul ei ole lusti enam kuskile mujale minna; ma tahan otsekohe laagrisse sõita."

"Ka mina annaks selleks nõu, pealik!" jostistas Lodowiko. — "Ma näeks, et meie juba seal oleks!"

"Õnnetujeks, aimad ja sellega jälle mõnda õnnetust?" wastas Rinaldo naeratades.

"Minu meelest on jee kõik nii ütle mata imelik, need kelmid seal, seisawad minul alati mees!"

"Arwain jeda juba kohe!" naeris Rinaldo uueste. — "Kas ja jeda siis ei teagi, et Altawerde minu ajemel laagris on?"

"Seda küll! kuna sind eumast aga seal ei ole! nende meestel on piisti kurat sees. Peppil on selleks üksnes Guisepot tarwis abiks wõtta, selle riitast wenda ma lasin maha lasta, ja siis on kurat ise lahti, jee poisil jõmbjikas ei ole ise sugugi parem, kui tema wend!" wastas Lodowiko järele mõeldes.

"Noh, eks jaame näha. Nüüd aga lähme kohe teele. Kui meil tee peal ka pisut aega peaks minema, jõuame meie õõ peale siiski laagrisse."

Juba mõne minuti pärast oliwad nad teel. Meie aga lähme oma jutuga eel laagrisse ja waatame, mis seal sünnib. Lõuna on käes.

Röömlid on lõuna jõögile kogunud, kus naesterahwad neile jõõksid sinna kandwad, mida nad on walmistanud.

Rosa istub telgi ees ja silmitseb mehi alla laagrisse.

Ta pole sellest jaadik, kus Rinaldo neist maha jäenud korragi enam rõõmus olnud, kuna ta hädableja nagu ja mõrudad huuled sellest tunnistust annawad, kui wäga ta oma armusele järele igatsust tunneb.

Tema meelest on, kui peaks teda mõni saladuslik häda-
oht ähwardama.

Tema palwe peale oli Altawerde minewaks ööks kahe-
kordsed wahid telgi ümber pannud, kuna Theresia ja Anna
tema juures pidiwad magama.

Eht küll tubli Anna ja ka Anuntsiata oma diglajest jüda-
mest igate moodi teda püüdsiwad rahustada, ei olnud see neile
ometegi mitte korda läinud, sest et ta ka Altawerdet täna üsna
tuskajes meeles oli näinud, alt meeste juurest tagasi tulema.

Ta ei olnud jelle juures jugugi elsinud.

Seltjimehed oliwad mitmed kaebtused meeste sõnakuulmata-
use üle temale awaldanud, iseäranis Peppi ja Blamingo üle,
kes neile juba lausa wastu oliwad hakanud.

Praegu astus Altawerde telki ja istus Rosa kõrwa

„Kui kauaks lubas Rinaldo ära jäeda?“ küsis Rosa te-
malt juba mitmele korrale.

„Kolm päewa!“ wastas Altawerde otja esijst kortjutades.

„Ma usun, et ka sina jeda soowiksid, et pealisk juba ta-
gasi oleks?“ wastas Altawerde kõrwale põigeldes.

Rosa ei lausunud jelle kohta enam sõnagi: tema waade
aga näitas jeda selgeste ütlema, mida ta jelle juures mõtles.

Korraga tuli Anna jookstes ja hüüdis: „Altawerde,
tule ruttu alla, mehed tahawad weini jaada!“

„Ma olen neile juba kord ütelnud, et nad täna jeda
ei jaa!“

„Jah, juurem jägu mehi on sellega küll rahule jäenud,
kuna mõned nendest aga jellest jõnnist järele ei anna!“

„Tunned sa neid nimede järele?“

„Ei — aga ühte kuulsin ma — Blamingots — nime-
tadama.“

„Ah haa!“ wastas Altawerde ülesje tõustes ja läks alla.
Ta käis ümber laagri. Ükski ei näitanud rahutu olema.

„Seal all!“ ütles Nikolo käega näidates.

„Wein siia! tuhat ja tuline, meil on jeda tagawaraks
küll, mispärast ei wõi meie jeda mitte juna?“ hüüdis Peppi
korraga walju healega.

„Pidage seal omad lõuad!“ hüüdsiwad mitmed teised
röömlid ülewelt alla. — „Sooge wett, kui teil nii juur jänu on?“

„Pidage rahu!“ hüüdis korraga Altawerde waele põru-
tades. — „Kas see on tete sõna kuulmine? kes on see käre
jünnitaja?“

"Peppi — see pea riidleja ja kätseja!" hüüdsiwad mitmed healed läbisegamini.

Altawerde astus Peppi ette.

"Seltšimees, ära tee asjata kära. Sa tead ju, et ma pealiku käsu järele teiega pean ümber käima — täna ei jää teie mitte weini!"

"Pealik ei ole mitte siin! — mišpärašt ei tohi meie siis mitte weini juua?" wastas Peppi kangekaelselt.

"Sest et pealik jeda ära keelas!"

"Tuhat ja tuline, see on liig!" hüüdis Wlamingo.

Kiidu ümin tuli mõningase seal lähedal oleva rõõwli juušt kuuldawale.

"Kui teie mitte rahule ei jää, siis teen ma sellega ühikest otjušt, et teid wangi wõttan!"

"Mis? kuidas? wõi sina tahad meid sinni panna?" hüüdis Wlamingo wihajelt, kuna Peppi teda warrukast raputas, et ta rahule peaks jääma.

"Silmapilk jaab see juundima, kui ja weel ühte sõna julged wastu rääkida!" hüüdis Altawerde wihaje healega.

Selle wahel peal oli Peppi wihaje mehele midagi kõrwa siiske soistunud.

Urišedes jäi ta wait ega lausunud enam sõnagi.

"Kõigewiimaks jõome meie liiga palju!" ütles Peppi uueste juttu alustades. "Ma arwan, meie jätame jõomist järele ja heidame parem puhkama."

See nõu oli kõikidel meelt mööda. Raksteistkümmeend meest tõusiwad maašt ülesse ja hakkasiwad metsa poole minema.

"Pidage!" hüüdis Altawerde müristawa healega. "Teie ei tohi mitte laugemale kui metsa weerule minna, ehk ma panen teid kobe ülewaqtamise alla. Kes siis weel wastu räägib, jaab maha lastud!"

"Kurad, kas meie sellega peame leppima?" urises Wlamingo läbi hammaste.

"Jäta rahule jääma — Teie teate ju!" maenitjes Peppi.

Need kaksteistkümmeend meest läksiwad sealt pišut eemale ja heitsiwad pikali.

Altawerde astus Nikolo juure ja soistas temale salaja kõrwa siiske: "Pea neid mehi hästi filmas!" Selle peale läks ta Rosa juure jälle tagasi, kes jeda lugu ülewalt pealt oli waatanud.

"Seal ei ole kõik enam hästi korras?" hüüdis ta Altawerdele juba eemalt wastu.

"Enne küll mitte, Roja, aga nüüd on kõik jälle kordas!" vastas Altawerde naeratahes, kuna ta ennaft wärste rohu peale pittelali wiskas.

Tema järele oli üks teine rööwel sinna tulnud, nimelt üks neist paawsti soldatitest:

Ta tuli telgi ette, teretas Rojat auupakkisult ja ütles Altawerde poole pöörates:

"Ma soowisin sinuga rääkida, jeltimees!"

"Noh, eks räägi siis! wõi on sul mulle midagi jalaasja jutustada, mida teised kuulda ei tohi? siis tule minuga pisut eemale!" ütles ta naerdes, kui teise kohmetust nägi.

"Ääna ei saa enam lõune rahugi! ütles ta maast ülesse tarates, kes teab, eht on sul selleks paremat õnne, Roja, sest et tellis wagusam asi on!" nende sõnadega hakkas ta islatile järele minema.

Roja astus sõnalaujumata telki.

"Seltimees, ma kardan, et nende meestel miski kurja nõu on!" alustas soldat juttu.

"Kuibas tuled ja selle peale, jeltimees?" küüis Altawerde pealt nähtawa inimestuga.

"Minu jäuskonna hullas on üks Peppi ja Blamingo ja wiis ta Guiseppo!" vastas soldat.

"Need kolm läksiwad meie eel. Ma panin jeda tähele et nad üheteisega wäga salalikult rääkisiwad. Ma kuulsin neid Roja nime nimetama ja Peppit selle juures kõigejuuremas tegewuses olema."

"Ja mis oli siis selle põhjus?" küüis Altawerde.

"Peppi kiitis tema juurt iludust!"

"Noh, selle juures ei ole ju miski kahtlustamist nende kohta!"

"Selles küll mitte. Aga ma kuulsin Peppit jeda selgeste ütlema: "Ta peab minule saama!" ütles soldat edasi rääkides.

"Oh hoo! selle taga peab juba midagi warjul olema!" naeris Altawerde.

"Seltimees, ja ei tee jeda asja tähele panemagi; kui ja aga nende nägu ei oleks näinud, mis nad selle juures tegiwad, siis laulaksid ja hoopis teisi laulu!" ütles soldat pisut äritult.

"Ei, ei, jeltimees; ma ei taha neid sellega aga tähelepanelikult teha; meid saab juba tähele pandud. Kui ma nüüd waljuste naerma plahwatan, siis ära lasse ennaft sellega sugugi eksitada!" ütles Altawerde, kuna ta ise walju healega naerma hakkas.

Soldat naeris kaaja.

"Nüüd aga," ütles Altawerde jostamisega, "jutusta mulle ruttu, mis ja nende suust veel kuulda said!"

"Enam ei tea mina mitte. Aga ma olen Peppit terawaste tähele pannud, ma wõin selle peale üsna julge ja kindel olla, et temal miski kurja nõu südamel peal on!" ütles soldat.

"Hea küll, jeltšimees, minul on jeesama arwamine, kuna mina seda aga ei teadnud, mis nõu neil pidi olema. Nüüd on jee mulle aga täiesti aru saadaw. Mina tänan sind sinu truuduse eest oma pealiku wastu: küll tema sind selle eest ise parem jaab tänama. Sellest ära lausu aga kellegile sõna, ega ära lase ennast märgata. Küll ma selleks juba nõu jaan leidma, et nende kurja nõu tühjaks teha!"

Naerdes ja lobijedes läksiwad mõlemad laagrisse.

Need katseistkümmed rõwolit aga oliwad teistest eemale läinud ja tegiwad endid niisamuti magama kui teisedki. Tõeliskult kuulatiwad nad aga kõik Peppi kõnet, kes neile midagi tähtsat näitis jutustama.

Blamingo ja Guiseppo ütleksiwad aga wahete wahel mõne sõna sinna hulka; teised aga nokutasiwad selle tõendusjeks wahel päid.

Wiimats aga näitasiwad nad oma nõupidamisega walmis olema. Kõik jäiwad wait.

Mõne aja pärast tõusiwad mehed maast ülesse ja astusiwad tihedaste kottu.

Nende selja tagant, wastu metja, wiskas üks nende hulgast pikkali ja roomas metja, kuhu ta teiste filmist kadus.

Seda ei olnud Mikolo ega keegi teistest rõwolitest tähele pannud.

Seal jai korraka signaal antud. Rõwolid astusiwad ritta.

Altawerde tahtis neid õpetusele wõtta.

Mõne minuti pärast sammusiwad nad ühte ilusasse orgu, mida nad selleks wälja oliwad walitsenud.

Rosa oli kangeste selle peale läinud, et teda kaasa pidi wõetama, mille tõttu Altawerde kõik naesterahwad ühes wõttis, nii et kedagi inimest enam laagrisse ei jäenud.

Sellest ei olnud veel weerand tundigi mööda jõudnud, kui jee mees, kes metja oli pugunud, sealt ettewaatlikult jälle tagasi tuli ja alla kuristikku läks.

Mõne minuti pärast tuli ta sealt juure kopsuga tagasi, mida ta kaenlas hoidis ja jellega uueste metja puges.

Sõtu oli käes.

Laagri tuled saidad juba ära kustunud. Magama heit-
mise signal oli iga silmapilt oodata.

Laagri wahid olivad juba nimetud.

Kas see Altawerde tahtmist mööda, wõi aga juhtumine
oli, et kõige kaugemad wahi kohad täna Peppi ja tema ühe-
teistkümmne jelttimeeste hoolets saidad antud, jeda meie ei tea.

Peppi oli selle sündmuse üle ütle mata rõõmus.

Seda andis ta ka salajastamijega teistele teada.

„Kas ja ülesse leidfid?“ küsis ta oma jelttimehelt, kui ta
teda uueste oma kõrwal nägi seisma.

Naerataw „jah!“ jai selle wastujeks.

Peppi läks ühtelugu rõõmsamaks, kui kuulis, et Roja
telgi ette üks ainus mees wahiks olla pandud ja nimelt,
Blamingo.

„Kurad, siis läheb see lugu ilma noa löögita korda!“ nae-
ris ta. „Nüüd ütle aga, poisike, kas meil mitte häbemata õnn
ei ole?“

„Kui ta aga mõirgama hakkab; Altawerde magab ime
tergelt!“ wastas teine.

„Tühi kõik, selle eest on juba muretsetud!“

Selle jutu ajal aga istus Altawerde Roja kõrwas telkis.
Nikolo ja nende teised jelttimehed, nii kui ka need wiis soldatid
olivad kõik sinna kutsutud.

Nad olivad kõik ükskhaawalt telki pugunud.

Altawerde katjus ülesärritud Rosat waigistada, kuna ta
temaga põnewalt jalaja juttu ajas.

See ei tahtnud temale aga kuidagi moodi korda minna,
et teda jellesse nõuusse heita.

„Ei, ei, Zumala pärast mitte, jeda ei julge ma teha!“
hüüdis ta ühtelugu wahale rääkides. „Ei, ei, ma ahastan
selle juures surmani! mõtle selleks mõni teine nõu, Altawerde!“

„Roja, ma palun sind sellepoolest kõigest jüdamest, kaula
minu palwet üksnes see lord! Pealik saab selle eest sinu
wastu ütle mata tänulik olema, mis selle juures peaaft on, et
meie neist kelmidest lahti saame!“

„Dead ja jeda siis üsna selgeste, et nad see ööse —“

„Ma käisin all kurnistikkus, kus ma jeda selgeste teada
sain, nii et mul selle üle enam ei ole tarwis kahewahel olla.
Tänane õõ on neile selleks wäga jündlik. Saewas on passus pil-
wes; meil ei saa kuu walguft olema — ja homme — on pea-

lit juba jüa tagasi tulnud, kus neil see ettemöte palju raskem jacob olema!" vastas Altawerde.

Kaua aegse peale käimise järele läi Rosa ometegi Altawerde nõusse.

Rööwolid jäiwad Rosa juure telki, kuna Altawerde telgist wälja läks ja magama heitmise signali andis.

See oli ta jelleks märguts, kus wahid wälja pidiwad minema.

Rikolo löikas jelsamal filmapilgul telgi riide tagant lõhki.

Tuled jäiwad ära kustunud, mis järele peagi seal ümberkaudu jügam waikus walitjes.

Kuna Blamingo telgi ees edasi ja tagasi jammus, katjus ta oma filmadega pimedusest läbi tungida. Ta filmitjes laagri, siis jälle metja weeru poole. Aga ta ei wõinud midagi pimeduje pärast näha, mitte kolme jammugi peale, sest et õõ kott pime oli.

Wiimaks aga istus ta maha ja jäi hoolega kuulatama.

Kõik jäi aga wait ja waffa.

Ta pani kõrwa wastu maad ja kuulatas — ei kuulnud aga midagi — mitte jeda kõigewähemadki kõbinat.

Nii läks terve tund mööda.

Korraga tundis ta kätt oma õla peale pandama.

Juust kui wälgust trehwatud, kargas ta maaft ülesse.

"Wait, mina olen, Peppi!" kuulis ta oma kõrwu jõiistama.

"Kas teie kõik seal olete?" küjis Blamingo.

"Nad tulewad kõik jüa!" jai ta wastujeks.

Jä õige, peagi kogusiwad kõik mäsfulised endid Rosa telgi ette kottu.

Nüüd liikus tagumine telgi riie, mis peale Rosa ükji telki jäi.

Mis kahin ja liikumine jündis korraga all laagris?

Ruhu oliwad rööwolid jaanud?

Laager oli tühi!

Peppi seijis telgi juus.

Nüüd astus ta telki.

Blamingo astus järele.

Mõlemad seijiwad nüüd Rosa aseme ees.

Nad kuulsiwad tema hingamist.

Peppi kumardas ennaft magaja poole ja jurus temale rätiku juu peale,

Rosa karjatas tajaie ümijemijega.

Blamingo jidus tema käed finni.

Roja näitas minestusesse olema langenud; ta ei rabele-
nud jugugi wastu ega teinud miski healt.

"See lähneb hästi, ta on hirmu ja ehmatuse pärast mi-
neštusse langenud!" jostistas Peppi Rojat oma õlale tõstes.

"Nüüd edasi!" pomises ta.

Seltšimehed mõtšiwad julget rõõwolit tema jaagiga wäl-
jas wastu ja hakkasiwad tagasi minema.

Praegu läkšiwad nad ümber telgi.

Seal kõlas korraga wali wile heal, kuna müristamise
jarnane heal Peppile wastu pörutas: "Pea finni, koer!"

Järgmisel filmapilgul oliwad kõik mäsju ojalised igast
küljest sisse piiratud, mis rõõwlite poolt rutem korda oli jaa-
detud, kui meie jeda mõitšime üteldagi

"Araandmine!" kirjistas Peppi läbi hammaste, kuna ta
Roja maha lasi ja nuga kätte tõmmas.

"Elawalt ei pea ta minu käest ära peajema!" mõirgas ta
ja tahtis Rojale nuaga rindu wirutada.

Seal käis pauk — rõõwel tuffus hädades maha.

Juba walgustasiwad mitmed latornid jeda kohta, kuhu
mäsajad kõik maha oliwad wijatud, kuna mõitšjad nende peal
põlwiwasiwad.

Altawerde mõttis Roja juu pealt rätiku ära, kui korraga
wali wile heal metja poolt nende kõrwu kostis.

"Daemas, pealik ise!" hüüdis Altawerde rõõmuga.

See mõdedus rõõwlikesse kui elektri jåde.

Rõõwolid hõiskasiwad ja hoidšiwad omad latornid ülewal
kõrges.

Järgmisel filmapilgul kihutas Rinaldo juba sinna.

"Rinaldo — Jumal olgu tänatud, et — ja jälle seal
oled!" hüüdis Roja temale juba eemalt wastu, kuna ta omad
fiutud käed tema poole üles tõstis.

"Daemas, mis näewad minu filmad!" hüüdis Rinaldo
hobuse seljast maha karates. "Sinu käed on finni fiutud?
fiin jälle — üks furnud? Altawerde, mis jee kõik tähendab?"

"Pealik, waata sinna! seal piherdawad kõik maas, kes
jelle üle otjušt peawad andma. Ma arwan, et meie oma
asja auuſaste oleme talitanud!" mastas Altawerde.

Rinaldo tegi Roja käed lahti ja jurus teda nüüd torm-
likult oma rinda wastu.

Ütski ei teinud enam furnud Peppit tähele panema.

Korraga ehmatas neid wali püstoli pauk.

Peppi ei olnud aga veel mitte jurnud, waid pörutas wiimse jõuga oma püstoli nende peale tühjaks.

Kuul tungis wilistades Roja loffis juukstest läbi ja puutus pisut Rinaldot paremast käwarrest.

„Roerapoeg!“ hüüdis Altawerde ja pistis oma mõdegaga temale rindu.

„Saib ja haawatud, pealik?“

„Ei, waid üffi kuue warrukast!“ naeris Rinaldo.

„Rinaldo — sina — oled haawatud!“ karjus Roja korraga.

„Ei!“ wastas pealik ja hüüdis siis:

„Tehke tuli üles!“

Peagi loitis tuli, mille lähedal kinnifiutud wangid lamasiwad.

Rinaldo seisis püsti kuna ta teise käega Roja ümbert finni hoidis ja teda oma jüdamet wastu surus. Ta waatas tõsiselt finni fiutud rööwliste peale.

Nendest taga pool seisiwad rööwliid ja filmitsefiwad põnewa ootamisega oma wangisi ja — jeda ilust paari.

Seal tõstis Rinaldo korraga healt ja ütles: „Altawerde, sinu kätte olen ma kõik usaldanud, kui ma teie hulgast lahku fin. Kui ma tagasi tulen, ei leia ma wahtisi wäljast, ega rahulisi korda laagrist, waid mäsju, riidu ja tapmist! ja pead mulle jelle üle aru ja seletust andma!“

Altawerde jutustas jelle peale kogu jeda lugu, kuna ta Roja julgust ja mehist meelt küllalt ei jõudnud kiita.

Pealiku wiisane nägu ja põlewad filmid ei näitanud midagi head kuulutama.

Wait olles, ilma sõnagi wahete rääkimast, oli ta jeda kõik pealt kuulanud.

Kui Altawerde wait jäi, tõstis Rinaldo pead püsti ja lasi omad filmid uuriwalt ringi käia.

Korraga hüüdis ta walju healega: „Kas kellegil jelle juure veel midagi ütlemist on?“

Ütsti ei lausunud sõnagi.

„Siis kinnitate Teie jellega minu asemist sõnu?“ küsis ta ennast meeste poole pöörates.

Wali „ja!“ jai kui ühest juust kuuldawaks.

„See on jelle kinnitujeks küllalte, et need wangid jelles kaebtujes jüüdlased on!“ ütles ta edasi kõneledes, „milleks meil enam muud nõu üle ei jõe, kui nende peale kohut mõista.“

„Pealik, jee mees jead oma puntraga, jaab jellest veel

juuremad tunnistust andma!" hüüdis Altawerde. „Tahad ja, pealik, et ma jeda rasket kimpu sinu silme ees lahti teen?"

„See jeda!" käskis Rinaldo.

Altawerde astus tähendatud mehe juure ja wõttis tema juurest kimbu ära.

See ei olnud sugugi terge, Altawerdele andis jee üsna tasfida.

Kui jee lahti jai tehtud, siis ei jõudnud Rinaldo oma inimeste hüllet enam tagasi hoida.

„See on ju meie tagawara raha. See mäsajate jalk on jeda alt furistikust ära warastanud, kuhu ma jeda ära olin peitnud."

Wiha ümin käis jeda kuuldes läbi rõõwlite ridade.

„Beastte wangide köidifud wallale ja tooge neid ette!" hüüdis Rinaldo walju healega.

Siis wõttis ta põuest ühe paberi lehe, ja andis jeda nende jõnadega Altawerde kätte: „Loe nende furjategijatele meie jeaduse wiies paragrahw ette!"

Altawerde astus tule juure ja luges: „Jga mäsaja ehk wastu hakkaja jaab jurmaga nuheldud!"

„Loe nüüd kahesamat!" käskis Rinaldo edasi.

„Kurja mõtteline ettemõtmine, meie wennalikust jeltfiist lahtumiseks, jaab jurmaga nuheldud!" luges Altawerde.

„Ja kümnes paragrahw?" küsis Rinaldo.

„Wargus ja jeltfimeeste waranduse rõõwimine, jaab jurmaga nuheldud!" kuulutas Altawerde walju healega.

Sügaw waitus walitses rõõwlite seas.

„Kas teie tunnistate endid nende kolme paragrahwi ülestumise juures süüdlaseks?" küsis Rinaldo ennaft furjategijate poole pöörates.

Ta ei jaanud miski wastust.

Seal hüüdis Rinaldo ennaft teiste rõõwlite poole pöörates: „Siis wastate teie kõik! Kas need wangid on jelles kolmes paragrahwis süüdlased?"

Wali, kui ühest juust tulnud „ja" jai kuuldawaks.

„Siis teeme nendega lühikest protsessi," hüüdis Rinaldo edasi kõneledes.

„Ma mõistan neid armuheitmata jurma!"

„Sinul ei ole jelleks miski õigust!" hüüdis forraga Wlamingo, „Ja teie kõik olete ühed wanad naesed, et teie ennaft ühest niijugusest poisist jõmbikast walitjeda lasete. Häbi

teile! foguge pisutti oma meelt, põmmutage seda närufaela lurnuks ja siis oleme ise oma isandad!"

See wirutas Rinaldo rusika hoop ülbet õsfitajat otseti maha. See wältras aga üheks filmapilguks.

"Mis? ja lõõb mind, koera nägu!" hüüdis Blamingo maast ülesse ajades. "Kui teie weel mehed tahate olla, siis makske jeda häbemata teutust neile kuhjaga kätte, ehk tema jaab teid kõiki aegamööda ära hukkama!" hüüdis Blamingo weel wihajemalt ja waljemalt.

Rööwolid ümisesiwad isekeskis.

Kas see nende kiidu awaldamiseks wõi meele pahast tuli? Rinaldo ei wõinud sellest aru saada. Walju healega aga hüüdis ta sinna wahela: "Noh, mis wastust annate teie selle peale? noh, siis põmmutage mind maha ja käige Blamingo järele!"

"Kaua elagu meie pealit, Rinaldo Rinaldini!" hüüdisiwad korraga rööwolid. "Maha äraandjatega!"

"Noh, Altawerde, tee sellega siis lõpetust!" hüüdis Rinaldo. "Bii hukkamõistetud kurjategijad sinna kaljufuristiffu ja lasse maha lasta. Nende jurnukehad aga wiisake alla põhjatuma jügamusesse!"

Wangid katjusiwad kõigest wäest wastuhakata, mis aga asjata töö oli.

Neid jai sealt wägiše ära weetud ja see otsus täide jaadetud.

Tunni aja pärast walitjes jälle kord ja rahu rööwliste laagris.

Neljateistkümmes peatükk.

Rööwliste wõeras.

See hirmus ja werine kättemaksmine oli Roja kohta väga kohutawal wiisil mõjunud. Ta wärises selle peale mõeldes kõigest kehast, kui ta Rinaldo läe kõrwal telki tuitus, kus ta kõigel öölgi magada ei saanud.

Kui ta filmad mõnikord wäsimuse pärast tahfisiwad finni

wajuda, siis seisivad need kohutavad juundmused kõik tema waimu silma ees, mis ta seal näinud ja üle elanud.

Teisel hommikul tuli selle juure veel üks teine südamepiin, nimelt oma kogu järele igatsemine. Ta pidi ühtlugu oma isamaja, kogu ema ja isa peale mõtlema, mis juures tema igatsus ja südame valu nii suureks läks, et ta ühtlugu nuttis.

Rinaldo oli selle üle kangeste mures, mille juures ta igate moodi tema meelt püüdis lahutada, ehk Rosa temale küll selle kõigest põhjust oma juure kurvastuse ja südame piina üle ei awaldanud.

Alles pärastpoole juutis ta jeda tema käest välja meelitada.

„Kui ma aga veel üksainumas kord oma wanemaid mõiks näha saada!“ jostistas ta temale filmaweepijaratega.

„Aga, Rooka, kui sa oma kogu südame rahu ja edespidist õnne sellega jälle tagasi loodad saama, siis mõin ma sinu joowi väga kergeste täita,“ wastas Rinaldo. „Sa mõid selleks üksnes aega määrata ja — ma wiin sind ise alla Ostiasse, sinu wanemate juure.“

„Seda tahad ja siis tõega teha, armas Rinaldo?“ hüüdis Rosa järele silmil.

„Jah, tõega, väga hea meelega!“

„Aga see on sinu kohta väga kardetan!“

„Mitte jurgugi. Üksnes jeda aga kardan ma, et ja sealt jeda ei saa leidma, mis ja otjib ja nii väga taga ihaldad,“ wastas Rinaldo.

„Mitte leidma? Oma wanemaid mitte leidma —“

„Koh, kes ütleb küll jeda? Oma wanemaid jaad ja sealt küll eest leidma,“ ütles Rinaldo wahetele rääkides. „Aga ja ei saa nende wastuwõtmise üle ennaft wiist küll mitte rõõmutama!“

„Aga, Rinaldo! minu hea ema rõõm jaab selle üle ütle mata juur olema, kui ma häliste tema ette astun. Oh, ma rõõmustan ennaft selle jällenägemise üle ütle mata!“

Rinaldo waitis. Temal oliwad selle jällenägemise kohta hoopis teised mõtted, mille üle ta oma arwamist ei tahtnud awaldada.

Wäheje wait olemise järele aga ütles ta:

„Minu kallid Rosa, kõigewiimaks ehk ei tahagi ja enam minu juure tulla, nii et jind teistkorda oma juure wäewõimuga peafjin tassima.“

Roja peitis oma näu tema rinna najale ja sofistitas temale väristustega: „Aga see tapmine oli eile õhtu nii ütlemata hirmus minu meelest!”

Rinaldo oli selleks küllalt kuulda saanud. Ta oli sellest kindlaste nõuks võtnud, et Rosat koju tagasi lasta minna; ta seadis Roja kodust vastuvõtmist omale hoopis teise wärwibega filme ette, millest ta oma tulewiku kohta aina head mõtles ja Roja kodu igatsamise järele täit parandamist lootis.

„Roja, selle peale annan ma sulle oma sõna, et ma sind sinu wanemate juure tahan wiia, kus sa siis jeda wõid teha, mis sa aga ise tahad!”

Nende sõnadega andis ta temale juud ja tõttas sealt siis oma meeste juure minema, kes weel alles laagris oliwad, suurem jägu nendest oli sealt juba ära läinud.

Lodowiko seisis sealt wähe eemamal. Ta tuetas pead küünarnuku najale ja filmitseis mõttes oma ette maha.

Rinaldo astus tema juure, pani lätt tema õla peale ja ütles: „Jäta oma kurba meelt, mille läbi miski kasu ei saa. Mul on sulle midagi ütelda. Tahad sa mind õstiasse saatma tulla?”

Ümestledes lõi Lodowiko filmad ülesse ja pomises: „Wõi õstiasse?”

Rinaldo jutustas temale oma jutustamist Rosaga ja oma ettevõtmist, et ta tema soowi tahab täita.

„See on üks kardetaw ettevõte. Aga et sa jeda nõuks oled võtnud korda jaata, tahan ma sind sinna ka saatma tulla!” wastas Lodowiko.

Roja oli jälle õnnelik ja rõõmus. Õht küll kõik teised naesterahwad jeda temale kõwaste ära laitsiwad, et ta koju tagasi ei pidanud minema, jäi ta selle peale ometegi kindlaks.

„Sina tahad pealiskud maha jätta!” ütles korraga Anuntsiata.

Roja ehmatas selle üle kangeste.

See mõte oli juba ennemalt tema südames maad leidnud ja nüüd pidi see Anuntsiata hülgawalt filmist kinnitust leidma.

Ta wärises selle peale mõeldes kõigest kehast, kuna filmad niiskets läksiwad.

„Ühte teist jäherdust meest ei saa sa ilmaski enam leidma,” ütles Anuntsiata sätendawal filmil.

Roja nägi neid hülgawaid filmi.

„Ma ei saa oma Rinaldot ilmaski mitte maha jätma!” hüüdis ta hägeda ärritusega.

"Ah, ah, haa!" naeris Anuntsiata walju healega, "ja tahad siis ometegi oma wanemate juure tagasi minna? Noh, eks mine siis peale, minule on see üks kōit. Sga inimese tahtmine on ju tema taewariik. Mina aga arwan, et ja pealikut juba maha jätnud ja ära oled annud, kui sul jelleks need mõtted on, et koju tagasi minna!"

Rojale tekkis üks niisugune tundmus jüdamesse, millest ta isegi aru ei mõistnud saada.

Ta oli kartlik, tšane ja ta ühel hoobil wihane.

Tema filmad filmad wälkusiwad otse tuld, kui ta Anuntsiatat silmittes.

"Noh, ma soowin jelleks juurt õnne!" ütles wiimane ja läks sealt minema, kuna ta ühte armastuse laulu oma ette trallisitas.

Rinaldo juhtus temale kogemata wastu tulema ja kui ta jeda laulu kuulis, hüüdis ta temale järele: "Paula walju mine, Anuntsiata, sul näitab ilus ja hea lauluand olema!"

Raerdes täitis Anuntsiata pealiku soowi.

Ta laulis oma ilusa, täie healega üht armastuse laulu, kuna Rinaldo ennaft pehne rohu peale pifali oli wiskanud.

Roja ja kōik teised naesterahwad kuulsiwad ja nägiwad jeda lugu kōik pealt, kuna Anna ja Theresia ilusa lauljale läheneiwad. Roja aga jäi rahulikutelt telki ja silmittes wihaga wäljas olijaid.

Sellest tunnist jaadit oli paha tundmus Roja jüdames Anuntsiata wastu elule tärkanud.

"Kus on Roja?" küsis Rinaldo korraka kui laul otja lõppes.

Hüüdis alles märkasiwad teised naesterahwad jeda tähele panema, et Roja nendega ühes ei olnud tulnud.

"Seal!" hüüdis Anna telki poole näidates.

Rinaldo tõusis ülesse ja jammus sinna poole.

Roja jüdames wõitlesiwad imelikud tundmused.

Kas pidi ta sinna jäema, wõi sealt ära minema?

Selle wahel peal jõudis Rinaldo sinna.

"Kas ja jeda ilust laulu ta kuulsid ja tähele panid?"

Roja ei lausunud sõnagi.

"Anuntsiatal on õige ilus laulu heal!" ütles Rinaldo edasi rääkides.

"Ta laulab ütlemata inetumalt!" hüüdis Roja ärritult ja tõusis üles.

Rinaldo kohmetas filmapilguks. Seal wõttis ta tema

ümbert finni ja ütles naerdes: „Kas lähme juba täna, wõi alles homme Ostialasse?“

„Homme!“ hüüdis Roja.

Wähe aja pärast kõlas telgist kahetõrune laulu heal wäljas olijate kõrwa.

Nüüd oli kord Anuntsiata käes imetleda, kuna tema huultel libe naeru wõru lehwitas.

„Nad laulawad mõlemad nii ütlemata ilusjaste!“ jostistawad pealt kuulajad üheteisele.

Kui Roja wiimaks pealikuga telgist wälja astus ja ta teisi naisterahwaid silmitšes, siis hülgas ta ilus nägu õnneft, rõõmust ja sijemisest rahust. Kõik kodu igatsimine oli nüüd kadunud ja ära unustud.

„Roja ei taha enam alla Ostialasse minna!“ ütles Rinaldo naerdes Lodowikole.

„See on ka jelleks parem!“ pomises see.

Wastu õhtud kogusiwad endid kõik seltsimehed laagrisse kottu. Wõningased oliwad neist all orgus käinud, kust nad jeda uudist tõiwad, et sealt homme soldatid mägestikku, rõõmleid tagaajama pidiwad tulema.

„Noh, siis lähed ometegi wiimaks lugu lahti!“ hüüdis Rinaldo erutatult. „Aga on neil jelleks juba küll läinud, enne kui nad sellega nii kaugele on jõudnud, et kord ka meie wangiwõtmise peale mõelda. Seal peame meie küll wist rahulikult oma surma tunni peale mõtlema; need waprud sõjamehed jaawad meid küll wist wiimse meheni maha põnnutama, nii et meist enam räbalatki järele ei jae!“

Põlastaw naer kõlas nende pilke sõnade peale:

„Las'neid aga tulla, küll meie neid arusa teretamisega jaame wastu wõtma!“ kõlasiwad hüüded läbi jeganini.

„Noh, jeda mõtlen ka mina,“ ütles Rinaldo. „Meie tahame neid poiskesi nii auusaste wastu wõtta, kui see meil aga iganes mõimalist on, nii et neil nüpea jüa himu ei ole tagasi tulla! —“

Üme ilus oli hommik. Päike tõusis kullatades ülesse finise taewa wõlwile.

Ostialas oli suur liitumine, kilin ja fihin.

Ometegi wiimaks oli piimamees külasse jälle tagasi jõudnud ja jeda uudist enesega kaasa toonud, et soldatid temale kannule järele tulla, kes nende kurjategijatele jalgealust palawaks pidiwad kütma.

Täna jai neid sinna oodatud.

Talupoja Bono majassee aga oli jee juurt kurbtuist jün-
nitanud; Bono oli lubanud soldatitega mägestikku tungida, et
seal niipalju, kui iganes võimalik, rõõvlite kinnivõtmiseks
laaja aidata ja et Rinaldo nende käest ei saaks ärapõgeneda.

„Nad saavad jeda jõmpfikast ka ilma finuta kätte saama,“
ütles naine, kes kõigest väest jelle vastu tahtis panna, et tema
mees soldatitega ühes ei pidanud minema.

„See ei lähe. Üks peab nendega ifka ühes minema, kes
jeda poisikest selgeste tunneb!“ vastas talupoeg.

„Aga kui sind seal furnuks jaab lastud?“ ütles naene
hirmuga.

„Ah, neil ei saa selleks aega olema. Soldatid piiravad
neid filmapilk sisse. Mina lähen nendega ühes, sellega on asi
valmis. Noor Stehwano tuleb meiega ühes. Piimamehest
ei saa mina aga õiget aru. Selleks oli ta küll valmis, et
Pontsiuse Pilatuse juurest Herodese juure jooksta ja sealt ta-
gasi, kuna ta nüüd enam oma oimegi ei taha liigutada.“

„See on ju üsna loomulik!“ vastas jee.

„Mina olen sellega juba oma kohut täitnud, nüüd täitke
teie jeda jälle oma kord edasi!“

„Tahad ja seal ka Roja järele kuulata, ija?“ küsis
naene jälle.

„Selle litta — lipaka järel?“ pööratas talupoeg.

„Ei, mina ei taha teda oma filmagagi enam näha!“

„Aga ija, tema on ju ometegi meie laps!“

„Noh, ülesse otsima ei hakka ma teda küll mitte; küll ta
ise tagasi tulema saab, kui jee kelm meie kätte on langenud.
See on kurb küll, et ühte jäherduist last veel omaks peab ni-
metama, mille tõttu ma veel ijegi ei tea, kas ma teda enam
ilmaski vastu jaan võtma!“

„Kui sa teda aga ülewelt mägestikust eest saad leidma?“

„Hm —“ ütles talupoeg ja hakkas mõõda tuba edasi ja
tagasi sammuma.

„Noh, ija, kui sa teda sealt — —“

„Jäta mind ükskord rahule!“ pööratas talupoeg korraga:
„Ma ei lähegi nendega ühes!“

„Oh, hoo, ija Bono, ega Teie korraga nii ütleмата
arats ei ole saanud?“ ütles heal nende selja tagant, kuna
rääkija ije ühest tuppa astus. „See ei lähe mitte, Teie olete
jelle peale ju oma sõna annud!“

„Sa jeda saan ma ka pidama!“ vastas Bono. „Ärge

jeda kartte, Stehwano. Mul oli aga sellest naeste plärast ja küsimustest, igaveste himu täis!"

"Miks pärast tahate siis Teie kaasa minna, Stehwano?" küsis piimamees. "Kas Teie sealt oma pruuti jälle tahate kätte saada?"

Stehwano läks näust veripunaseks. Ta sai sellest aru, et teda teravalt pilgati.

"Piimamees," vastas ta niisama teravapilkamisega, "Teie olete ju jeda kelmi ülesse kaswatanud? wana mõistu sõna ütleb ju, et käbi kannust mitte kaugele ei pea kufuma!"

Piimamees kargas wihaga plüsti.

"Stehwano!" mõirgas ta. "Mis tahate Teie sellega ütelda?"

"Et Teie Dstiala piimamees olete ja jee pea kelm seal ülewel, Teie poeg on!" vastas Stehwano ümber keerates ja uhkelt ukse poole sammudes.

Piimamees tahtis temale järele minna. Isa Bono aga hoidis teda tagasi.

"Pidage rahu! Tema sai esimeseks teutatud!"

Urijedes, waitis piimamees.

Mite kangel Dstialast, mägestiku jees, ühes sõbralikus taljudest jissapiiratud ilusas orgus, kust tafakesti muliseja ojaie läbijookseb, seisis üks weikene wõerastemaja, kus praegu kolm meest rõõwlipealikust Rinaldost ja tema wastu ettenõetawast kallaletungimijest kõnelesiwad.

See oli üks lustilik, oma wälimuse järele paremalt seltskonnast päritud, noormees, kes kahe seltsimehega lauakeje ääres istus.

Peremees seisis nende ligidal ja kuulatas tähepanelikult.

Seltsimeestel oliwad täiskaswanud habemed.

"Wõi siis teie tahate mägestiku minna?" küsis noorem talupoegadest nooremalt mehelt.

"Muidugi, ma olen jeda juba ütelnud," vastas noormees.

"Aga mis põhjusel siis?"

"Et kord rõõwlielu ka oma filmaga waadata."

"Seal ei saa Teie küll rohkem näha, kui et nad kõik mahalastud jaawad. Sest mis wõiwad need paar meest suure joldatide hulgaie teha?"

"Sellepärast lähen ma ka ennem. Soldatid tulewad alles homme."

"Kas Teie teate jeda selgeste?"

„Üksna jelgeste!“

„Arge mulle mitte pahaks pange, noormees, aga ma arwan, et see Teie poolt küll hulljulgu!“ on ütles wanem talupoeg.

„Noh, jeda ma ei usu!“ hüüdis mõderas. „Mis — mul, kui õpetatud mehel kunagi, on alati raha puudus, ja nii ei või ma rohkem kuulada kui oma elu. Nii kuratlik kolebaks ja auutumaks ei pea ma ka kõige wiletsamat inimest, et ta palja tapmise himu pärast inimesi huttaks, ma jaan rõõwlipealitsule puhtast südamest ja auusalt oma põhjuse ärajeletama ja lahtet wastuwõtmist paluma, ja ma wean, üks kümne wastu, sihla et need poisid seal mind toredaste wastuwõtma jaawad.“

„Teil on aga ka hea usaldus rõõwlide wastu, jeda peab ütlemä!“ naeris noor talupoeg.

„Aga mõtelge ometi järele, kui nüüd rõõwolid kinnipüütud jaawad, siis jaab ju Teiega ka nagu rõõwlega ümberkäidud?“

„Oh ei, ohwitser tunneb mind ja minu põhju“eid!“ naeris noormees.

„Kui Teid aga rõõwlite juures äraandjaks peetakse ja ilma palju rääkimata, kuul peast läbivihtutatakse?“

„Hm, jeda pean ma siis muidugi enesele meeldida lastma.“

Noormees ütles jeda nii naljata healega, et mõlemad mehed laginal naerma plahwatafiwad.

„Teie teete ühele tõesti himu Teiega kaajaminna!“ hüüdis noorem talupoeg.

„Ma arwan,“ ütles wanem talupoeg, „et meil juba paras aeg minema hakata oleks, sest ma ujun, et asja wiimaks niikaugele wiite, et mu sõber jelle hulljulge tembu kaaja teeb!“

„Ja miks ka mitte. Siis oleks mul ometi tunnistaja, et ma mitte paha mõttega üles pole läinud,“ kostis mõderas.

„Ei, ei, tule aga Kasparo,“ hüüdis wanem talupoeg karmeste ja tõusis üles. „Meie tahame kodu ruttata!“

„Pagana pihta, mina lähen kaaja!“ hüüdis noor talupoeg.

„Püha neitsi! jeda ma arwasin juba!“ hüüdis wanem talupoeg ehmatanult.

„Dlete abielus, on Teil naene ja laps?“ küsis noormees pealehakkajalt talupojalt.

„Last küll mitte; aga noor naene!“

„Siis jaege parem kodu!“

„Dlete wiist veel poisimees, et nõnda räägite?“

„Kudas Teie nõnda küsida wiite, armas sõber. Ma olen alles kolmkümmend aastad wana ja pole sellepärast ka veel nii kaugele jõudnud, et oma kodutoldet siisje seada.“

„Laulan ja kllimberdan ka wähejt wõitu,“ naeris wõeras, ning hakkas kohe üht lustilist laulu peale. Laulu saatel sammusiwad nad mägede poole.

Rööwlipealik Rinaldo Rinaldini

ilmub annete wiisi iga laupäewal. See on üks neist kõige-põnewamateist ja juuremateist roomanideist, mis iialeski on ilmunud; et igaühel jeda kergeste wõimalik oleks kätte jaada, olemie meie hinna aga

— 12 kop. —

ande peale seadnud. Suwitawaid ettekulutusi ei arwa meie jelleks jugugi waja olemia.

Kes nüüd kohe tellib ja ostab, jee jaab esimiseist numbrist peale, pärast enam üksikuid numbrid ei jaa osta. Selles mitme keelses, praeguses ilmuwas romaanis tulewad wäga tähtsad loud ette, mida meie hoolega palume tähele panna. See romaan ilmub paljudes annetes ja on esimine jellejarnane piltidega romaan Eesti keeles. Kes 1 rubla jisse maksab, jaab 10 annet jelle eest järgi mõdda ja kes postiga 1 rubl. 20 kop. rahas ehk postmarkides jisse jaadab, jaab 10 annet järgi mõdda ilma ijaaralise posti kuludeta koju kätte jaadetud 11 numbriga on ije ära wiijatel jälle 1 rubl. ja postiga koju kätte jaadetud telliatel 120 kop. 10 järgmise ande eest jisse maksta. Kes soovib, wõib ka 20 ande eest ette maksta ehk raha jisse laata. — Järgnew romaan on jaada:

M. Kuusiku raamatukaupluses, Harju uulitsas nr. 46 Tallinnas.

Wene keeles:

Г-ну М. Кузикъ. Книжный магазинъ. Новая улица № 46 г. Ревель.

Palun tellimistega rutata, et anded kohe ära wõidwad jaada jaadetud.